TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

Projekt nesoucí název **„Školy na hranici“**, který má tento časopis možnost ve svých dílčích částech představit, je zaměřen na výzkum, pozorování, přírodovědné práce v terénu a získávání nových dovedností a znalostí v přírodovědných oblastech.

Tento projekt je realizován žáky 6.třídy a je součástí nového ŠVP pro rok 2007/2008.

Jednotlivé práce a aktivity jsou dokumentovány i fotografováním, které je součástí volitelného předmětu ICT. Dalšími předměty, které se dále podílí na projektových výstupech jsou výtvarná výchova a český jazyk.

Hlavním cílem projektu je propojení badatelské přírodovědné činnosti žáků v terénu dokumentované fotografiemi s výtvarným zpracováním zjištěných jevů a pozorování.

Psaná forma vyprávění, popis, nebo samotné líčení dojmů z projektových dnů v terénu je součástí hodin českého jazyka.

Závěrečným výstupem budou projektové tabule a pomůcky vhodné k využití v hodinách přírodopisu, zeměpisu, pracovních činnostech nebo biologických seminářích.

Při realizaci projektu jsou využívány mezipředmětové vztahy v uvedených předmětech.

Časopis bude jistě přínosnou a dostatečnou formou důkazu aktivního přístupu žáků k nové formě učení, svědomitého plnění úkolů v terénu. V neposlední řadě se projevuje i smysl žáků pro reprezentaci školy v těchto nevšedních aktivitách.

Náplní projektu ZŠ Nové Hrady je monitorování vegetace a živočišstva vyskytujícího se v lokalitě přehradní nádrže Humenice – Jakule, v povodí říčky Stropničky.

Dosud byly realizovány tři projektové vycházky, které jsou v časopisu blíže představeny a zdokumentovány.

Mgr. Vendula Chlapíková

PROJEKTOVÝ TÝM:

školní manager:	Mgr.Vendula Chlapíková
vedoucí výtvarné části:	Mgr.Zdeněk Chrt
vedoucí jazykovědné části:	Mgr.Jana Štorová
vedoucí ICT:	Mgr.Kateřina Mikešová

Projekt *Školy na hranici* se dotýká i vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*. Žáci v tomto předmětu zpracovávají získané poznatky o přírodě a přírodních zákonitostech a zároveň se snaží vědomě produkovat a posuzovat vlastní projevy, získávat vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Úkolem jazykové části je sledovat a zajišťovat rozvoj slovní zásoby žáků, vést je ke správnému a srozumitelnému vyjadřování. Pobízí je k aktivitě prostřednictvím jazykové, literární, komunikační a slohové výchovy.

V oblasti slohové výchovy se věnujeme ústní i písemné formě projevu. Největší problém činí žákům výběr a volba vhodných jazykových prostředků. V písemném projevu se objevují některé prostředky typické pro projevy ústní, a to využívání hovorových a nespisovných prostředků, složitá souvětí, opakování výrazů či odbočování od hlavního tématu nebo vsouvání dalších informací. Prozatím žáci poznali vyprávěcí slohový postup, jehož prostřednictvím se snažili informovat o jednotlivých projektových vycházkách a exkurzích.

V literární výchově jsme se v rámci projektu zaměřili na pověsti Novohradska. Žáci se seznámili s vybranými pověstmi zásluhou povinné četby a obecně se obeznámili s tímto literárním žánrem. Pověst *Ohnivý pes v Tereziánském údolí* (Antonín Vávra: Vrkoče pro regenta, 1986) jsme využili i ve slohové výchově. Žáci museli uplatnit vyprávěcí slohový postup s aplikací přímé řeči. Povedla se jim tak jakási rekonstrukce tohoto příběhu, jak se tehdy mohl odehrát. Nejpovedenější práce uvádíme v ukázce.

Mgr.Jana Štorová

VYPRAVOVÁNÍ
POVĚST

Stará Svobodka

Osnova:

1. Jednoho dne šla stará Svobodka vypomoci při žních na Cuknštejn.
2. Necítila se dobře.
3. Vyrazila zpátky do Údolí.
4. Procházela Tereziánským údolím a u Temného kamene spatřila ohnivého psa.
5. Šla pomalu dál.
6. Spoléhala na svatý obrázek, který visel nedaleko na stromě.
7. U obrázku se znovu pomodlila.
8. Otevřela oči a pes nikde nebyl.
9. Spěchala domů.

Jednoho dne šla stará Svobodka vypomoci při žních. Vyšla z Údolí a vypravila se k Cuknštejnu.

Když dorazila na místo, udělalo se jí nevolno. Proto ji poklasný řekl: „Dnes už jděte domů!“ Svobodka se posadila na lavičku, chvíli si odpočinula a vyrazila zpátky do Údolí.

Procházela zrovna Tereziánským údolím, když se náhle začalo stmívat. U skály, které se říkalo Temný kámen, stál pes. Od ostatních psů se ale lišil. Měl totiž červené oči a zakrvácenou tlamu. Svobodka zavřela oči a čekala, co se bude dít dál. Když dlouho nic neslyšela, oči otevřela. Pes stál pořád opodál. V tu chvíli Svobodka pochopila, že zlému osudu neujde.

Dál procházela Tereziánským údolím, ale nešla sama. Ohnivý pes šel kousek za ní a hlídal, aby mu neutekla. Celá se strachy klepala a v duchu si naříkala: „Proč zrovna mě potkal takový strašný osud.“ Celou cestu se loudala a myslela na svatý obrázek, který visel na stromě. Pověsil ho tam kdysi dřevorubec jako dík za to, že ho pod tím stromem nezabil blesk. Svobodka si říkala: „Kéž bych pod tím stromem byla také zachráněna!“

Došli k obrázku. Svobodka zavřela oči k modlitbě. Několikrát za sebou odříkávala modlitby a pokřižovala se. Když je ale otevřela, psa nikde nespatřila.

Utíkala rychle domů. Potkala hajného u letohrádku a všechno, co se jí stalo, mu podrobně vyprávěla. Ten se jen lišácky usmíval.

Aneta Kučerová

Realizace výtvarné části

1.přípravné období

(květen, červen 2007)

Pro ověření metodického postupu byly voleny oba postupy při ztvárnění námětu. Kresebné studie a malba, jež se jevila pro žáky vhodnější, zejména pokud se omezila přípravná kresba pouze na základní kompoziční rozvržení. Plně se projevila individualita žáků již při volbě motivu. Někteří volili výsek přírodního námětu, jiní se zaměřili na detail s důrazem na vyjádření materiálu (voda ,kámen, vodní nánosy, vegetace).

Žáky bylo třeba usměrňovat v barevné nadsázce (modrá voda, brčálově zelená barva vegetace apod.).

Poučení o barevných vztazích získávají žáci při vlastní práci Oživením projektu byla návštěva keramické dílny ve speciální škole v Trhových Svinech. Žáci speciální školy se stali instruktory žáků ZŠ Nové Hrady.

Celý tento minikurz keramiky byl přínosem pro rozvoj všech klíčových kompetencí.

2.realizace

Výuka v rámci projektu byla zahájena v 6.ročníku poučením o linii a hrou s linkou. První práce znamenaly pro žáky seznámit se s možnostmi linky ve výtvarném projevu

V dalších hodinách začali žáci pracovat s barevnou plochou.

V barevných pruzích barvu zesvětlovali, ztmavovali změnou hustoty barvy nebo přidáváním barvy černé či bílé.

Při práci s barvou pracovali s barvami teplými a studenými. Při činnostech si ověřovali vlastnosti barev.

Takto poučení žáci vyrazili do přírody. Zde se osvědčila příprava ve škole. V dalších hodinách měli žáci namalovat jednotlivé stromy. Důraz byl kladen na barevné vnímání, popisné pojetí motivu bylo druhotné.

V dalších hodinách v rámci projektu vytvářely děti plastické monochromní modely stromů. Tato práce volně navazovala na předcházející činnost z představy. Při další práci žáci zobrazovali „nalezené předměty“. Předměty, které žáci přinesli a prozkoumali v biologické části projektu se staly objektem pro výtvarné práce. V této části výtvarného projektu zobrazovali žáci detaily, které při výtvarné práci v přírodě vnímali jako součást rozsáhlého celku.

Mgr.Zdeněk Chrt

Ukázky výtvarných prací

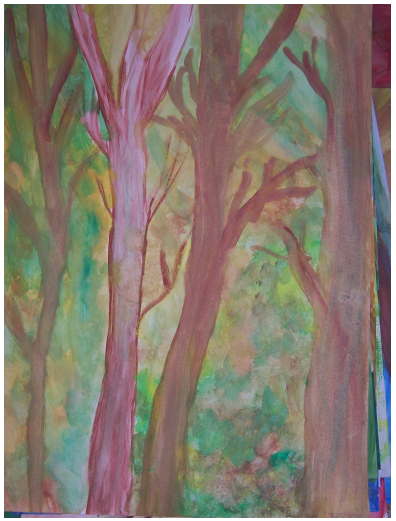

Anna Macková

Andrea Motyčáková

Tomáš Dorotovič

Edita Patočková

První exkurze

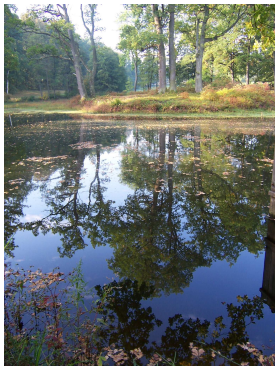

V úterý 25.9. jsme podnikli první projektovou vycházku. Cílem byla Humenická přehrada. Vyšli jsme v 8:00 od školy a šli jsme zhruba tři čtvrtě hodiny. Když jsme dorazili na Humenice, tak jsme se rozdělili do čtyř skupin.
Po skupinách jsme chodili k tabuli a zapisovali si různé údaje jako např. hloubku nádrže, či její délku. Po vyplnění projektových listů jsme měli možnost navštívit vnitřní prostory přehrady. Provázel nás pan hrázný, takže jsme se dozvěděli celou řadu zajímavostí.
Cestou domů jsme už byli unavení, tak jsme tolik nezlobili.
Když jsme přicházeli ke školní jídelně začalo pršet, takže jsme měli docela štěstí. První projektová vycházka se mi moc líbila.

autor článku: Tomáš Vrobel

1.výprava

2.projektová vycházka

Dne 11.10.2007 se uskutečnila druhá projektová vycházka.
Opět jsme vyrazili z Tereziánského údolí až k Humenické přehradě. Šel s námi i pan učitel z Trhových Svinů. Dorazili jsme k vodopádu a pokračovali až na Humenickou přehradu. Tam jsme si dali svačinu a vyplnili projektové listy a šli zpět .
Cestou jsme sbírali listy na herbář.

autor článku: Soňa Vokolková

3.projektová vycházka

3.Projektová vycházka se konala v pátek 23.11.07.
Tentokrát jsme byli jednu hodinu ve škole abychom venku nezmrzli.V 8.45 jsme vyrazili k vodopádu.Cestou jsme zažili spoustu legrace.
Také jsme sbírali lišejníky.
Po 45 minutách jsme dorazili k vodopádu.Dali jsme si svačinu a vyplnili projektové listy.Dobře najezení jsme se vydali zpět ke škole.Ve 12.30 jsme se u školy rozešli.

autor:Lucie Homolková

4. PROJEKTOVÁ VYCHÁZKA

Výrobna Dobré vody a sádky

Ve středu 12.12.2007 jsme už po čtvrté vyrazili na exkurzi. Tentokrát jsme se podívali do firmy HBSW, která patří mezi přední výrobce balených vod na českém trhu. Přímo do výrobny jsme však nemohli. Na vše jsme se ale dívali z „velína“. Provázel nás tam samotný pan ředitel. Od něj jsme se dozvěděli spoustu zajímavých informací.

Po ukončení prohlídky jsme se ještě zašli podívat k hlavnímu korytu a slepému ramenu říčky Stropničky. Pak jsme nasedli do autobusu společně se třídou z Trhových Svinů a rozjeli se na sádky.Tam jsme se podívali na kapry na letošní vánoce a do líhně.

autor: Hana Šáchová

UKÁZKA PROJEKTOVÉHO BIOLOGICKÉHO LISTU

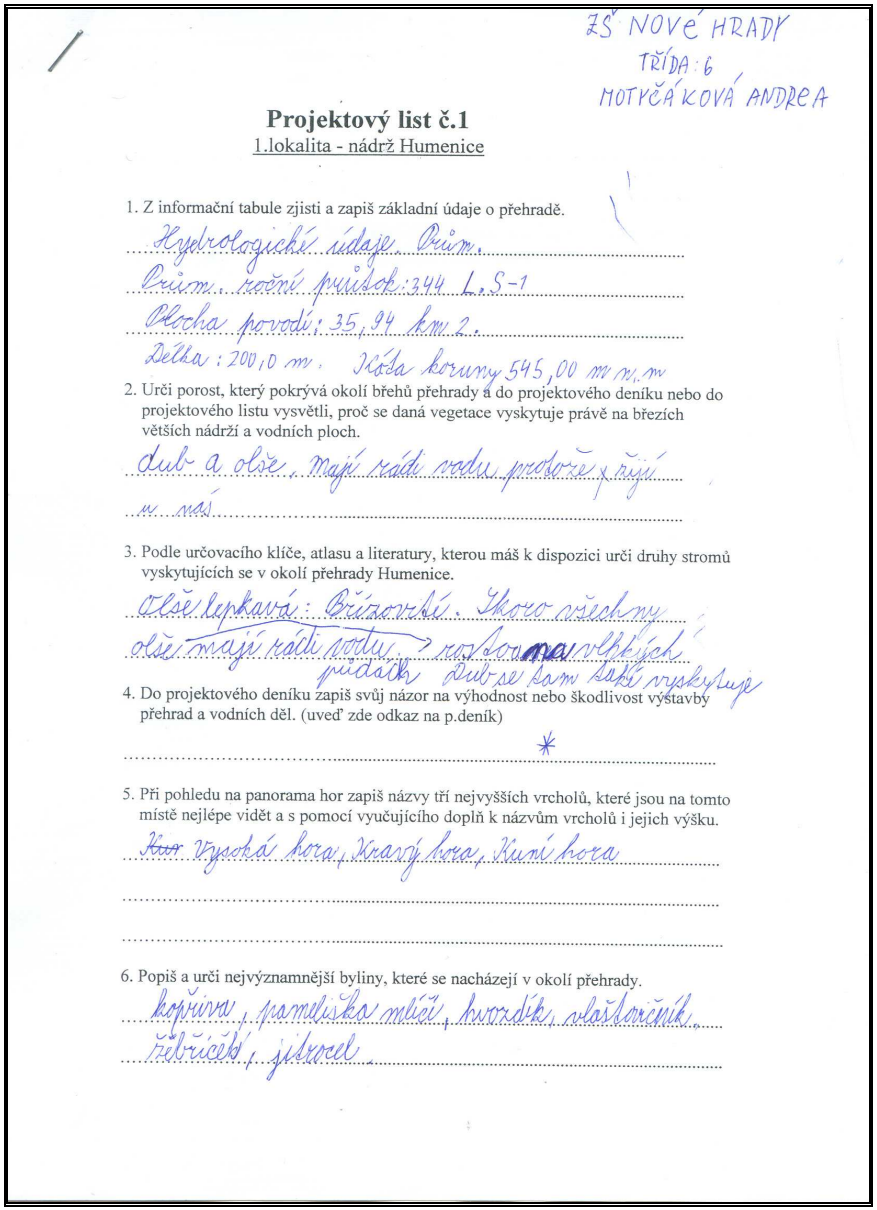

ZŠ NOVÉ HRADY
TŘÍDA: 6
MOTYČÁKOVÁ ANDREA

Projektový list č.1
1.lokalita - nádrž Humenice

1. Z informační tabule zjisti a zapiš základní údaje o přehradě.

Hydrologické údaje. Prům.
Prům. roční průtok: 344 L.S-1
Plocha povodí: 35,94 km 2.
Délka: 200,0 m. Kóta koruny 545,00 m n.m

2. Urči porost, který pokrývá okolí břehů přehrady a do projektového deníku nebo do projektového listu vysvětli, proč se daná vegetace vyskytuje právě na březích větších nádrží a vodních ploch.

dub a olše, mají rádi vodu protože žijí u nás

3. Podle určovacího klíče, atlasu a literatury, kterou máš k dispozici urči druhy stromů vyskytujících se v okolí přehrady Humenice.

Olše lepkavá: Břízovrtí. Skoro všechny olše mají rádi vodu. rostou na vlhkých půdách. Dub se tam také vyskytuje

4. Do projektového deníku zapiš svůj názor na výhodnost nebo škodlivost výstavby přehrad a vodních děl. (uveď zde odkaz na p.deník)

*

5. Při pohledu na panorama hor zapiš názvy tří nejvyšších vrcholů, které jsou na tomto místě nejlépe vidět a s pomocí vyučujícího doplň k názvům vrcholů i jejich výšku.

~~Kur~~ Vysoká hora, Kravý hora, Kuní hora

6. Popiš a urči nejvýznamnější byliny, které se nacházejí v okolí přehrady.

kopřiva, pameliška mlíčí, hvozdík, vlaštovičník, žebříček, jitrocel

V předmětu nepovinná ICT, jež je součástí dalších tří složek tohoto projektu , jsme se zaměřili na dokumentaci , a to jak formou písemnou, tak fotografií.

V tomto projektu je zapojena část šesté třídy a to především z provozních důvodů počítačové učebny. Přesto se i zbytek podílí na této činnosti a to především v rámci občanské výchovy, kde se také částečně věnujeme hlavně přípravné fázi časopisu. Žáci v hodinách vytváří různé články z exkurzí. Připravují do časopisu křížovky a básničky s přírodovědnou tématikou.

V hodinách nepovinné ICT jsme se nejdříve seznámili s fotoaparátem. Tento přístroj již mnozí znali z domova, což je v tomto projektu velkou výhodou.

Přesto je potřeba se zaměřit na odbornější fotografování a zpracovávání v různých programech, ke kterým žáci doma přístup nemají.

Po úvodních hodinách jsme se seznámili s programem Word, ve kterém žáci začali zpracovávat výstupy především z biologických částí a češtiny.

Žáci vytvářeli a zpracovávali své poznámky z přírodovědných vycházek. Naučili se používat tento textový editor. Své články nejen přepsali, ale upravovali i text, měnili styly písma, vkládali fotografie, které sami nafotili.

Velkou část tohoto předmětu tedy zabírá tato zmiňovaná činnost.

Žáci, ale často tvoří i doma u počítače, či si alespoň připravují materiál.

V prvních hodinách se žáci také rychle seznámili s internetem, kde si vytvořili své e-mailové schránky a své splněné úkoly zasílají právě jeho pomocí.

Každý má ve své e-mailové schránce i svou vlastí fotografii, kterou jsme vytvořili v úvodu tohoto projektu.

Dalšímu zpracovávání fotografií se budeme věnovat až v programu Zoner Photo Studio.

Mgr.Kateřina Mikešová

POJMY

Panoráma – široký rozhled, celkový pohled na krajinu

Fauna – zvířena

Flóra – rostlinstvo, vegetace

Botanika – věda o rostlinách

Rozmanitost – různý, nejednotvárný, pestrý

Členitý – složený z více částí (terénu)

Lokalita – 1.konkrétní místo, oblast
2.místo výskytu, naleziště

Údaj – jednotlivá skutečnost uváděná ve zprávě a oznámení

Dispozice – 1.možnost volného použití
2.sklon, předpoklady
3.plán

Porost – rostliny krycí nějaké místo

Vegetace – rostlinstvo

Úpatí – nejspodnější část hory

Kompas – pomůcka k určování světových stran

Hygiena – očista, nauka o zdravém způsobu života

Bylina – rostlina s nedřevnatým stonkem

Les je část přírody a tráva též
je ještě krásnější
když na ní padá déšť.

Déšť padá lehce do říčky
na oblázky a vlnky naší Stropničky.

Jdeme chůzí lehkou
na přehradu Humenickou.

V ruce foťáky máme
a listy stromů pak do herbáře dáme.

Přírodu rádi máme
mnoho informací se z ní dovídáme.

Na naše místa se vracíme též rádi
vždyť jsme všichni velcí kamarádi.

autor: T.Dorotovič

VÝTVARNÉ PRÁCE NAŠICH ŽÁKŮ

Marek Bandík

Hana Šáchová

Klára Dumková

esf evropský sociální fond v ČR

ESF napomáhá rozvoji zaměstnanosti podporou zaměstnatelnosti,
podnikatelského ducha, rovných příležitostí
a investicemi do lidských zdrojů.